

Denumirea măsurii - Turism- sector privat
CODUL Măsurii - M09/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Turismul reprezintă un domeniu prioritar de dezvoltare pentru teritoriul GAL DT. Poziționarea microregiunii Târnava Mare/Dealurile Târnavelor în „inima triunghiului săsesc” dintre Brașov, Sighișoara și Sibiu, face ca această zonă să devină o destinație de turism importantă în contextul circuitului turistic transilvănean și permite accesul unui număr ridicat de vizitatori în zonă. „Povestea satelor săsești din Transilvania” devine tot mai cunoscută pe plan internațional și atrage tot mai mulți vizitatori și turiști. Valoarea culturală a teritoriului și implicit creșterea numărului de turiști anual determină dezvoltarea alertă a sectorului turistic din teritoriul GAL DT. Infrastructura turistică este deocamdată subdezvoltată față de cererea turistică, necesitând îmbunătățiri sub aspectul creșterii numărului de locuri de cazare prin construirea de agropensiuni noi și structuri de cazare care să se potrivească profilului mai multor tipuri de turiști (ex. campinguri). Există în teritoriul GAL DT un fond peisagistic pitoresc și variat, favorabil practicării turismului în aer liber (turism cultural, drumeții, cicloturism, turism ecvestru, turism activ, turism de aventura, eco-turism, observarea faunei, plantelor și naturii în general, vânătoare și pescuit sportiv, etc.). Acest fapt reprezintă o oportunitate pentru creșterea veniturilor locuitorilor și implicit pentru dezvoltarea economică a regiunii.

Problemele identificate prin analiza SWOT în domeniul turismului sunt: lipsa unei strategii de dezvoltare turistică a zonei, lipsă personal calificat, ghizi locali, infrastructură de sprijin și capacitate redusă a spațiilor și serviciilor de cazare (1 singur camping); colaborare redusă între operatori din turism cu producători și procesatori locali; lipsă sisteme de monitorizare și asigurare a securității turiștilor (inf. despre profilul turiștilor, lipsă ghidaj media, necunoaștere limbi străine/lipsa cursuri de comunicare; ofertă scăzută de servicii turistice în sezonul rece). Pentru valorificarea potențialului turistic al microregiunii este necesară și oportună diversificarea, integrarea și creșterea calității infrastructurii, produselor și serviciilor turistice locale și adaptarea lor la nișele turistice competitive: turism cultural, eco-outdoor, etc; Potențialul turistic al teritoriul GAL DT este ridicat, două comune din cele opt fiind incluse în Lista zonelor rurale cu potențial turistic ridicat: Saschiz (cel mai mare potențial turistic din județul Mureș - 51,5 puncte) și Biertan - 35,52

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală ale Măsurii 09/6A: iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii 09/6A: „Creșterea atractivității investiționale durabile microregionale și recreaționale”

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la Art. 5 din Reg. (EU) nr. 1305/2013: P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (EU) nr. 1305/2013, sprijinul fiind acordat pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole.

Măsura contribuie la domeniul de intervenție 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă. Scopul sprijinului acordat prin această măsură este de a stimula mediul de afaceri din domeniul turismului din teritoriul GAL DT, contribuind astfel la creșterea numărului de activități turistice existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației din GAL DT și reducerea diferențelor dintre mediul rural și cel urban.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (EU) nr. 1305/2013 de protecție a mediului și de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea. Măsura sprijină facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și rezidurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei. Vor fi prioritizate investițiile care prevăd dotarea cu echipamente de producere a energiei regenerabile și/sau pentru ameliorarea gestionării apelor. Măsura este **inovativă** prin încurajarea unui tip de turism durabil, care respectă și valorifică resursele naturale și antropice, care promovează colaborarea cu fermierii din teritoriu și este atent la specificul cultural local și la valorile de patrimoniu.

Complementaritatea cu alte măsuri din cadrul SDL: Măsura 09/6A nu este complementară cu alte măsuri din SDL

Sinergia cu alte măsuri din cadrul SDL: Măsura 09/6A este sinergică Măsurilor: 06/6B - Investiții în infrastructura socială , M07/6B - Conservarea și promovarea patrimoniului cultural, M08/6B - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru populație, și M10/6A - Afaceri rurale non-agricole din SDL.

2. Valoarea adăugată a măsurii: Valoarea adăugată a acestei măsuri rezidă din impactul generat de aceasta la nivelul teritoriului GAL DT. Turismul reprezintă un sub-sector cu potențial deosebit de dezvoltare în zona GAL DT, reprezentând o alternativă ocupațională pentru forța de muncă din teritoriu, o modalitate de diversificare a activităților economice din mediul rural și un factor de stabilizare a populației rurale. Dezvoltarea turismului din teritoriul GAL DT contribuie la atenuarea dezechilibrelor din zonă, constituind și o sursă de creștere a veniturilor populației. Peisajul natural din GAL DT oferă posibilități excelente de practicare a turismului rural, aspect ce permite recreerea în natură, experimentarea unor activități inedite și vizitarea unor puncte de atracție turistică din teritoriul GAL DT. Un segment important al turismului rural din teritoriul GAL DT îl reprezintă agro-turismul, dat fiind numărul mare de gospodării agricole situate în zone cu valoare culturală și peisagistică ridicată. Prin această formă de turism se dă posibilitatea turiștilor de a experimenta modul autentic de trai din teritoriul GAL DT, inclusiv gastronomia locală. Turismul rural din GAL DT este insuficient dezvoltat, având în vedere potențialul turistic al zonei și cererea pieței turistice în creștere. Având în vedere faptul că infrastructura turistică existentă este insuficient dezvoltată (atât cantitativ, cât și calitativ), este necesară finanțarea structurilor de primire agro-turistică și de agrement. Investițiile în structuri de primire agro-turistică și de agrement vor fi făcute acordând o atenție deosebită calității în turism. În acest sens, investițiile realizate vor fi atestate ca structuri de primire ecoturistice.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație europeană: Legislația europeană aplicabilă din Ghidul solicitantului pentru

participarea la selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală; *Regulamentul (UE) nr. 1305/2013*, *Regulamentul (UE) nr. 1303/2013*; *Recomandarea 2003/361/CE* din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; *Regulamentul (UE) nr. 1407/2013* al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ajutoarele de minimis;

Legislație națională: Legislația națională aplicabilă din Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală; *Legea nr. 10/1995* privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare; *Legea nr. 50/1991* privind autorizarea lucrărilor de construcții; *Ordinul nr. 1051 din 3 martie 2011* pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licențelor și brevetelor de turism; *OUG nr. 34 din 19.04.2006* privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii; *HG nr. 28 din 9 ianuarie 2008* privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții; *OUG nr. 44/2008* privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; *OUG nr. 142/2008* privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național; *Legea nr. 31/1990* privind societățile comerciale; *OUG nr. 6/2011* pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul GAL DT în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiari indirecți: populația teritoriului GAL Dealurile Tîrnavelor, turiști români și străini, centre de informare turistică, asociații turistice, autorități publice locale.

3. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

4. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Amenajarea de pensiuni agroturistice (inclusiv cu funcțiuni de alimentație-restaurante de tip familial) prin extinderea/modernizarea/schimbarea de destinație a locuințelor
- Extinderea/modernizarea structurilor de primire turistică autorizate din teritoriul GAL DT
- Construcții/ amenajări/modernizări/dotări pentru infrastructura de primire turistică de tip camping, sate de vacanță, căsuțe tip camping, spații de campare, bungalow-uri, cabane turistice

- Construcții/amenajări/modernizări/dotări - pentru activități de agrement independente sau dependente de structura de primire turistică (ex. amenajări de ștranduri și piscine, achiziționare de mijloace de transport tradiționale pentru plimbări, biciclete, etc.).
**mijlocul de transport tradițional reprezintă orice vehicul cu tracțiune animală (exemplu sanie, trăsură) sau manuală (ex. barcă cu vâsle).*
- Construirea/amenajarea/dotarea de structuri de primire turistică cu funcțiuni de alimentație -restaurante exclusiv de tip familial, cu specific (ex. cramă cu specific localdependente de structurile de primire turistică. *Toate structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și/sau de alimentație-restaurante vor fi clasificate conform Ordinului nr. 1051/2011 cu modificările și completările ulterioare)*
- Sisteme de producere a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfășurării activității turistice
- Marketingul serviciilor turistice legate de activitatea turistică pentru care se solicită finanțare: acțiuni și materiale de promovare și informare (elaborare, tipărire), website, sistem electronic de rezervare, etc.
- Acțiuni generale legate de întocmirea proiectului, precum: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, SF/MJ/PT, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor așa cum sunt specificate în legislația națională

Acțiuni neeligibile: Construirea de pensiuni turistice rurale și agroturistice noi - „de la zero”; Achiziția de imobile (teren și clădiri), închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente, achiziționarea de echipamente de către companii care efectuează lucrări cum ar fi mașini specializate etc.; achiziționarea de echipamente second hand

7. Condiții de eligibilitate

- În cadrul acestei măsuri sunt eligibile NUMAI proiecte prin care se asigură infrastructura și dotările necesare desfășurării activităților turistice și de agrement;
- Solicitantul trebuie să fie înregistrat și să își desfășoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul GAL DT;
- În cazul investițiilor în agroturism, este necesară dovada desfășurării de activități agricole de către beneficiarul microîntreprindere sau reprezentantul legal al acesteia
- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari direcți eligibili;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- În cazul construcțiilor/extinderii/renovării/reabilitării clădirilor;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în documentația tehnico-economică;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Solicitantul prezintă toate avizele și acordurile necesare investiției pe care dorește să o realizeze (se vor detalia în Ghidul Solicitantului);
- Solicitantul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra imobilului (teren, construcție, după caz) pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii proiectului
- În cazul lucrărilor de construcții, investiția respectă Regulamentul Local de Urbanism din comuna unde se realizează și „Ghidul pentru încadrarea în specificul local din mediul rural în zona cu influență săsească” al OAR

- Includerea obiectivului investițional în circuitul turistic după finalizarea proiectului;
- Suprafața de teren aferentă structurii turistice trebuie să fie în conformitate cu prevederile ordinului 65/2013 cu modificările și completările ulterioare
- Reprezentantul legal deține sau își ia angajamentul să dobândească până la efectuarea ultimei plăți aptitudini în domeniul turismului: manageriale/marketing/ curs de formare profesională absolvit, ș.a.
- Solicitantul respectă regula ajutorului de minimis, așa cum este ea definită de Regulamentul UE nr. 1407/2013;

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție sunt adecvate specificului local și în conformitate cu analiza SWOT și obiectivele prevăzute în SDL GAL Dealurile Tîrnavelor. Prioritizarea se va face în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL, la obiectivele mediu și climă și inovare.

- Diversificarea activității agricole a fermelor existente către activități turistice;
- Proiectul include desfășurarea de activități turistice de agrement „prietenose” cu aria protejată în care se realizează;
- Proiectul prevede certificarea ecoturistică a investiției și introducerea ei în circuitul ecoturistic;
- Beneficiarul face parte dintr-un cluster/rețea de cooperare/asociație în domeniul turismului
- Proiectul prevede colaborarea cu fermierii din teritoriul GAL DT și/sau participarea într-un lanț alimentar scurt pentru produse agricole și/sau alimentare
- Proiectul prevede dotarea cu echipamente de producere a energiei regenerabile și/sau pentru ameliorarea gestionării apelor în scopul desfășurării activității turistice;
- Proiectul include acțiuni inovative. (ex. dotarea cu mijloace TIC, tehnici de construcție/materiale utilizate, metode de prezentare a informației, soluții tehnologice implementate, plan de comunicare și promovare a afacerii etc.)
- Proiectul prevede crearea de locuri de muncă
- Investiția poate fi vizitată la finalul implementării (ca exemplu de bune practici)

9. Sume aplicabile și rata sprijinului: elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului și la aplicarea intensității sunt: bugetul SDL GAL DT, faptul că turismul este un domeniu prioritar de dezvoltare a zonei, prevederile Reg. 1305/2013

- Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.
- Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 90%, având în vedere că operațiunile sunt generatoare de venit. **Suma maximă nerambursabilă/proiect: 90.000 euro** din totalul cheltuielilor eligibile, în funcție de alocarea financiară

10. Indicatori de monitorizare

- populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 2.000
- număr de locuri de muncă nou create: 3
- număr de structuri de cazare autorizate: 3